

Onyks wz. 89

Onyks wz. 89 to polski subkarabinek skonstruowany na podstawie karabinka wz. 88 "Tantal".

Onyks jest odpowiednikiem radzieckiego subkarabinka AKS-74U skonstruowanego na podstawie AK-74. Onyks działa na zasadzie odprowadzania gazów prochowych przez boczny otwór w lufie, broń posiada tłok gazowy o długim skoku oraz układ gazowy z regulatorem. Ryglowanie odbywa się poprzez obrót dwuryglowego zamka w prawo, strzelanie następuje z zamka zamkniętego. Ze względu na brak zatrzasku zamka po wystrzeleniu z magazynka ostatniego naboju zespół ruchomy nie zatrzymuje się w tylnym położeniu. Stalowa komora zamkowa wykonana jest za pomocą tłoczenia. Subkarabinek posiada mechanizm spustowy z przełącznikiem rodzaju ognia oraz mechanizm uderzeniowy z kurkiem zakrytym bez opóźniacza kurka.

Dźwignia bezpiecznika znajduje się z prawej strony komory gazowej, skrzydełko przełącznika rodzaju ognia umożliwiające strzelanie ogniem pojedynczym (oznaczenie P), ciągłym (oznaczenie C) oraz 3 strzałowymi seriami (oznaczenie S) umieszczone jest z lewej strony komory zamkowej. Siła spustu nie różni się za pierwszym, drugim oraz trzecim strzałem. Onyks zasilany jest radzieckim małokalibrowym nabojem pośrednim 5,45x39mm, zasilanie odbywa z kleszczowego wahadłowo dwurzędowego magazynka łukowego o pojemności 30 naboji (magazynki są takie same jak do pełnowymiarowego karabinka wz. 88). Lufę o długości 207mm z chromowanym przewodem oraz czterema bruzdami wykonano metodą kucia na zimno, skok prawoskrętnego gwintu wynosi 200mm. Lufa Onyksa zakończona jest urządzeniem wylotowym pełniącym rolę stożkowego tłumika płomieni oraz nasadki do miotania granatów nasadkowych. Do broni nie można przymocować bagnetu, dwójnogu oraz granatnika podwieszanego wz. 74 Pallad. Chwyt pistoletowy, łożo oraz nakładka na rurę gazową wykonane są z tworzywa sztucznego. Zastosowano przypominającą pogrzebacz metalową kolbę składaną na prawą stronę komory zamkowej, obsada kolby jest taka sama jak w pełnowymiarowym karabinku wz. 88 oraz AKM. Rozkładanie częściowe następuje poprzez odłączenie pokrywy komory zamkowej, pokrywę przytrzymuje zatrzask. Broń wyposażono w celownik przerzutowy (dwie nastawy na 100-200 i 400 m) zamocowany na wsporniku wystającym nad komorę zamkową. Boki wspornika stanowią prowadnice do montażu celownika kolimatorowego CWL-1. Onyks nie został wprowadzony do uzbrojenia Wojska Polskiego, dlatego też wyprodukowano jedynie 200 egzemplarzy (według innych opinii kilkadziesiąt).

Na podstawie subkarabinka wz. 89 skonstruowano prototypową odmianę zasilaną nabojem 7,62x39mm oraz prototypowy subkarabinek wz. 91 zasilany nabojem 5,56x45mm.

Przekrój subkarabinka
Onyks, rys. J. Malejko

Rozkładanie częściowe

Przed rozłożeniem częściowym należy odłączyć magazynek oraz sprawdzić komorę nabojoową. Następnie należy odłączyć urządzenie wylotowe poprzez obrót w prawo. Aby odłączyć pokrywę komory zamkowej trzeba przestawić zatrzask oraz wcisnąć występ opory sprężyny powrotnej, po odłączeniu pokrywy komory zamkowej można wyjąć sprężynę powrotną oraz jej oporę. Po wyjęciu sprężyny powrotnej należy wyjąć z komory zamkowej zamek i suwadło. W karabinku wz. 81, subkarabinku wz. 89 oraz pierwszych egzemplarzach karabinka wz. 88 aby odłączyć rurę gazową trzeba za pomocą wkrętaka obrócić łącznik łoża umieszczony z prawej strony broni przed łożem. Po obróceniu łącznika łoża można przesunąć do przodu przednią część obsady

łoża, po czym odłączyć łożo oraz nakładkę na rurę gazową. Po odłączeniu nakładki należy odłączyć od broni rurę gazową (rura gazowa i nakładka nie są jednym elementem). W późnych egzemplarzach karabinka wz. 88 obrót łącznika możliwy jest bez użycia wkrętaka.

karabin szturmowy wz. 88 Tantal i subkarabinek wz. 89 Onyks. Zdjęcie wykonane podczas Military Arms 93 w Sopocie, fot. T. Szulc

skbk wz. 89 Onyks	
Nabój	5,45 × 39 mm
Długość broni z kolbą rozłożoną/złożoną (mm)	720/519
Długość lufy (mm)	207
Długość linii celowniczej (mm)	223
Masa z magazynkiem nie załadowanym/załadowanym	3,22/3,52
Szybkostrzelność teoretyczna (strz/min)	700
Prędkość początkowa pocisku (m/s)	700
Energia początkowa pocisku (J)	833

Zasięg maksymalny (m)	290
Zasięg rażenia (m)	110
Odległość strzału bezpośredniego (figura „popiersie”) (m)	360